УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ

СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності	**073 – Менеджмент**	**Інститут / факультет**	**Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу**
Назва програми	**Менеджмент організацій і адміністрування**	**Кафедра**	**Менеджменту**
Тип програми	**Освітньо-професійна**	**Мова навчання**	**Українська / Англійська**

Викладачі

Ольга Нащекіна, ***olga.nashchekina@khpi.edu.ua***

Кандидат фізико-математичних наук, магістр менеджменту, доцент, доцент кафедри менеджменту (НТУ «ХПІ»). Авторка та співавторка понад 100 наукових публікацій.
Курси: «Теорія організації», «Прийняття рішень у бізнесі», «Управлінські рішення», «Управління маркетингом», «Ділова етика та соціальна відповідальність»

Петро Фощій, ***petro.foshchii@khpi.edu.ua***

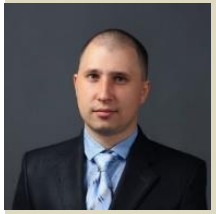

Кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту (НТУ «ХПІ»). Автор та співавтор понад 20 наукових і навчально-методичних публікацій.

Курси: «Математичне моделювання в менеджменті», «Економетрія», «Електронний бізнес», «Прийняття рішень в ІТ».

Загальна інформація про курс

Анотація	Курс спрямований на ознайомлення студентів з теорією прийняття рішень: моделями та підходами до прийняття рішень, математичними інструментами, які можна застосувати в процесі формальної оцінки та вибору альтернатив рішення. Кінцева мета курсу – формування системи знань, вмінь та практичних навичок щодо обґрунтування, прийняття та реалізації управлінських рішень на різних рівнях управління організацією з метою досягнення організаційних цілей.
Цілі курсу	• ознайомити студентів з якісними та кількісними інструментами прийняття рішень; • розвинути у студентів вміння оцінювати ситуацію прийняття рішення та обирати відповідні підходи до прийняття та реалізації рішення; • показати роль аналізу даних у прийнятті рішень; • розвинути у студентів навички роботи з MS Excel, які необхідні для ефективного прийняття рішень
Формат	Лекції, практичні заняття, курсовий проєкт. Підсумковий контроль – іспит.
Семестр	6

Обсяг (кредити) / Тип курсу	5 / Вибірковий	**Лекції (години)**	24	**Практичні заняття (години)**	24	**Самостійна робота (години)**	102

Програмні компетентності	ЗК08. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). СК03. Здатність визначати перспективи розвитку організації. СК08. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом. СК09. Здатність генерувати бізнес-ідеї, обґрунтовувати доцільність і форму їх реалізації, презентувати їх стейкхолдерам СК10. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань. СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення. СК1.1. Здатність збирати та обробляти первинну бухгалтерську та управлінську інформацію; розуміти та вміти застосовувати системи обліку та аудиту СК1.2. Здатність формулювати головні задачі, пов'язані з впровадженням системи ризик-менеджменту в організації СК1.3. Розуміти принципи бізнес-етики та використовувати їх у професійній діяльності.

Результати навчання	Методи викладання та навчання	Форми оцінювання (поточне оцінювання CAS, підсумкове оцінювання FAS)
ПР04. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.	Інтерактивні лекції з презентаціями, дискусії, практичні заняття, командна робота, кейс-метод, метод зворотногозв'язкуз боку студентів, проблемненавчання	Оцінювання знань на практичних заняттях (CAS), проблемні листи (CAS), іспит у формі захисту письмового курсового проєкту(FAS)
ПР06. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.	Дослідницький метод («польові дослідження»), практичні заняття, проєктне навчання, індивідуальна та командна робота	Письмове завдання (CAS), оцінювання знань на практичних заняттях (CAS), збір даних та звітування про польові дослідження (CAS), усна презентація курсового проєкту (FAS)
ПР07. Виявляти навички організаційного проектування.	Дослідницький метод («польові дослідження»), практичні заняття, проєктне навчання, індивідуальна та командна робота	Письмове завдання (CAS), оцінювання знань на практичних заняттях (CAS), збір даних та звітування про польові дослідження(CAS), іспит у формі захисту письмового курсового проєкту(FAS)
ПР09. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.	Дослідницький метод («польові дослідження»), практичні заняття, проєктне навчання, індивідуальна та командна робота	Письмове завдання (CAS), оцінювання знань на практичних заняттях (CAS), збір даних та звітування про польові дослідження(CAS), іспит у формі захисту письмового курсового проєкту(FAS)
ПР12.Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.	Дослідницький метод («польові дослідження»), практичні заняття, проєктне навчання, індивідуальна та командна робота	Письмове завдання (CAS), оцінювання знань на практичних заняттях (CAS), збір даних та звітування про польові дослідження(CAS), іспит у формі захисту письмового курсового проєкту(FAS)
ПР16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.	Дослідницький метод («польові дослідження»), практичні заняття, проєктне навчання, індивідуальна та командна робота	Письмове завдання (CAS), оцінювання знань на практичних заняттях (CAS), збір даних та звітування про польові дослідження (CAS), усна презентація курсового проєкту (FAS)
ПР1.3. Формувати й аналізувати управлінську та податкову звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.	Інтерактивні лекції з презентаціями, дискусії, практичні заняття, командна робота, кейс-метод, метод зворотногозв'язкуз боку студентів, проблемненавчання	Письмове завдання (CAS), оцінювання знань на практичних заняттях (CAS), збір даних та звітування про польові дослідження(CAS), іспит у формі захисту письмового курсового проєкту(FAS)
ПР1.4. Демонструвати навички аналізу, ідентифікації та оцінювання ризиків	Інтерактивні лекції з презентаціями, дискусії, практичні заняття, командна робота, кейс-метод, метод зворотногозв'язкуз боку студентів, проблемненавчання	Письмове завдання (CAS), оцінювання знань на практичних заняттях (CAS), збір даних та звітування про польові дослідження(CAS), іспит у формі захисту письмового курсового проєкту(FAS)

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів для оцінювання успішності	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
	90-100	A	відмінно
	82-89	B	добре
	74-81	C	
	64-73	D	задовільно
	60-63	E	
	35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
	0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Нарахування балів

100% підсумкове оцінювання у вигляді іспиту (40%) та поточного оцінювання (60%).
40% іспит: курсовий проєкт (письмовий) та його усна презентація (30%), відповідь на питання (10%)
60% поточне оцінювання:
• 30% оцінювання завдань на практичних заняттях (включаючи проблемні листи, звітування про польові дослідження та ситуаційні завдання);
• 10% письмове завдання;
• 20% проміжний контроль (2 онлайн-тести)

Політика курсу

Студенти зобов'язані відвідувати заняття згідно розкладу та дотримуватися етики поведінки. У разі відсутності студентам необхідно буде виконати всі завдання, щоб компенсувати пропущені заняття. Участь у практичних заняттях вимагає попередньої підготовки та завчасного опрацювання всіх необхідних матеріалів для продуктивних дискусій під час заняття. Письмові завдання повинні бути подані до встановлених строків

Структура та зміст курсу

Лекція 1	Поняття управлінських рішень, їх багатозначність і класифікації	**Практичне заняття 1**	Сутність і зміст управлінського рішення як категорії менеджменту. Розвиток науки про прийняття рішень.	**Самостійна робота**	Рішення як етап процесу менеджменту. Рішення як підхід до вирішення проблеми. Рішення як легалізація впливу керуючої підсистеми на керовану. Рішення як організаційний акт.
Лекція 2	Дослідження процесів управління і розробки управлінських рішень	**Практичне заняття 2**	Етапи прийняття управлінських рішень		Роль дослідження процесів менеджменту та розробки управлінських рішень у формуванні методологічного знання про функціонування і розвитку організації.
Лекція 3	Людина в системі прийняття рішень. Психологічний аспект прийняття управлінських рішень.	**Практичне заняття 3**	Особливості стилів прийняття управлінських рішень. Класифікації стилів прийняття рішень. Підходи до виділення стилів прийняття рішень: 1. Класифікація Д. Макгрегора. 2. Класифікація Р. Лайкерта. 3. Класифікація Р. Таненбаума та У. Шмідт		Процес прийняття рішень, як процес поєднання розрахунку, інтуїції, почуттів на певний момент часу. Специфічний вплив темпераменту на якість управлінських рішень.
Лекція 4	Умови і чинники якості прийняття управлінських рішень.	**Практичне заняття 4**	Принципи ефективності розробки управлінських рішень. Патології управлінських рішень. Процес делегування повноважень і ефективність розробки управлінських рішень.		Відповідальність в прийнятті управлінських рішень
Лекція 5	Ухвалення управлінського рішення керівником організації	**Практичне заняття 5**	Відповідальність за результати прийняття і виконання (чи невиконання) управлінського рішення. Керівник у процесах прийняття управлінських рішень		Чинники ,що впливають на прийняття рішення.

Лекція 6	Прийняття управлінських рішень у системі управління. Умови прийняття управлінських рішень.	**Практичне заняття 6**	Технологія прийняття управлінських рішень. Організаційні аспекти формування управлінських рішень. Загальна структура, зміст і оформлення рішення		Відмова від прийняття управлінського рішення. Етичні аспекти прийняття управлінських рішень.
Лекція 7-9	Методологічні основи розробки та прийняття управлінських рішень	**Практичне заняття 7-9**	Методи ситуаційного аналізу. Моделювання управлінських рішень. Основні методи моделювання управлінських рішень. Методи, що застосовуються на етапі визначення альтернатив. Методи, що застосовуються на етапі оцінки альтернатив. Методи, що застосовуються на етапі вибору, реалізації рішення і оцінки результату		Класифікація методів за етапами розробки і прийняття управлінських рішень
Лекція 10-11	Сучасні інформаційні технології в розробці управлінських рішень	**Практичне заняття 10-11**	Інтернет-технології та їх використання в процесах розробки, прийняття і реалізації управлінських рішень. Організація використання нових інформаційних технологій в процесах розробки, прийняття і реалізації управлінських рішень. Розвиток інформаційних процесів та інформаційних технологій розробки управлінських рішень.		Захист інформації. Програмне забезпечення прийняття рішень.
Лекція 12	Реалізація управлінських рішень та контроль їх виконання	**Практичне заняття 12**	Показники ефективності і якості управлінських рішень. Контроль виконання рішень.		Організація виконання рішень як специфічна діяльність керівника, яка завершує управлінський цикл. Ефективність виконання управлінських рішень.

Література

Обов'язкова

1. Негрей М.В.,Тужик К.К. Теорія прийняття рішень. Навч. посіб. Київ: ВД «Професіонал, 2018. 272с.
2. Теорія прийняття рішень: підруч. / за заг. ред. Бутка М. П. Київ: «Центр учбової літератури», 2015. 360 с.
3. Приймак В. М. Прийняття управлінських рішень: навч. посіб. Київ: Атіка, 2014. 240 с.
4. Файнзільберг О.А. Теорія прийняття рішень : підручник / Л.С. Файнзільберг, О.А. Жуковська, В.С. Якимчук. Київ : Освіта України, 2018. 246 с.
5. Прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / [Ю.Є.Петруня, Б. В. Літовченко, Т. О. Пасічник та ін.] ; за ред. Ю.Є. Петруні. [3- тє вид., переробл. І доп.]. Дніпропетровськ : Університет митної справи та фінансів, 2015. 209 с.

Додаткова

1. Адізес І. Ідеальний керівник. Чому ним неможливо стати. Київ: Альпина Паблишер, 2017. 288 с.
2. Гевко І.Б. Методи прийняття управлінських рішень: підручник. К.: Кондор, 2009.187 с.
3. Bonanno G. Decision Making, 2017. URL: http://faculty.econ. ucdavis.edu /faculty/ bonanno/PDF/DM_book.pdf
4. Madden J. A Practical Guide For Consensus-Based Decision Making. London, Ontario, 2017. . URL: https://www.tamarackcommunity.ca/hubfs/Resources/Tools/Practical%20Guide %20for%20Con sensus-Based%20Decision%20Making.pdf
5. Martin M. Top 10 BEST Decision Making Tools for Business in 2021 / August 27, 2021. URL: https://www.guru99.com/decision-making-tools.html 6. Dagher K. 10 of the Most Effective Group Decision Making Techniques June 21,2021. URL: https://fellow.app/blog/productivity/group-decision-making-techniques/

Норми академічної етики

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі курсу